A°. 1838. N°. 31.

WOENSDAG, 18den APRIL.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

PARAMARIBO, den 14 April 1838.

De ondergeteekende adverteert bij dezen, dat na Woensdag den 18den dezer, de wekelijksche *Soirées* ten Gouvernements-huize, *provisioneel* niet meer zullen plaats hebben.

Namens Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal,

De Kapitein Adjudant,
R. H. ESSER.

Militair Bureau.

Den 17 April 1838.

Door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal is, bij Gouvernements order van heden, no. 115, aan den Kapitein Kommandant van de Koloniale Guides, JOSEPH SCHEEK, de titulaire rang van MAJOOR verleend, en zijn bij voornoemde order aan denzelven opgedragen de functien van Officier belast met het Genie-departement.

De Kapitein Adjudant,
R. H. ESSER.

PRO JUSTITIA.

Edictale Citatie.

Uit krachte van de acte derde default, met admissie tot eene vierde daging, *ex super abundanti*, door Heeren Commissarissen ter Criminele Rolle van het Geregtshof der kolonie *Suriname*, de dato 23 Maart 1838, verleend aan het Publiek Ministerie dezer Kolonie, Impetrant van Edictale Citatie en Eischer ter eenre, op ende jegens SUSANNA ELISABETH NAHAR, beklaagde ter andere zijde.

Zoo wordt door mij Exploicteur bij het Geregtshof dezer Kolonie, voor de *vierde* maal, *ex super abundanti*, bij Edicte *ad valvas curiæ* gedagvaard:

De Persoon van SUSANNA ELISABETH NAHAR, om ter zake der misdaad, waarvan zij beschuldigd wordt, zich ter Criminele Rolle van gemeld Geregtshof te sisteren, welke gehouden zal worden op Vrijdag den 27sten April 1838, des voormiddags ten *negen* ure, ten einde op de vereischte vraagpoincten te worden gehoord, met intimatie, dat bij faute van dien, tegen dezelve zullen verzocht worden, zoodanige profijten, als naar regten, zullen bevonden worden te behooren.

Paramaribo, den 12 April 1838.

R. GOLLENSTEDE,
Exploicteur.

Advertentien.

PARAMARIBO, den 14 April 1838.

(16579) Alzoo de Gouverneur Generaal daartoe bekomen verlof van Z. M., op voornemens is, om in den loop der aanstaande maand Mei, de Kolonie voor den tijd van een jaar te verlaten, zoo werden namens Zijne Excellentie, degenen, welke zouden vermeenen eenige vorderingen ten laste Zijn Hoog Welgeboren *in privé* te hebben, verzocht, om hunne rekeningen op Dingsdag den *achtsten* Mei e. k., ten Gouvernements huize in te dienen, ten einde na accoord bevinding, daarop onverwijld betaling te kunnen erlangen.

De Kapitein Adjudant,
R. H. ESSER.

(15591) Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot, JAN SCHOBBE, in den ouderdom van 51 jaren en 2 dagen, na eene gelukkige Echtvereeniging van 14 jaren; van welk smartelijk verlies ik door deze kennis geef aan Vrienden en Bekenden.

Paramaribo, den 13 April 1838.

A. M. VAN DOORNEMAAL,
Wed. JAN SCHOBBE.

J. P. L. Weimann

presenteert te Koop:

[illegible] BOTER [illegible] Rookvleesch; Worst; [illegible] Rolpens; Haring; Anchovisch; gerookte Zalm; Capucijnders; groene Erwten; zoete Olie; Kappers; Augurken; Vruchten op brandewijn; Banket; Likeuren; Selterwater; Eau de Cologne; Rooktabak en Snuif; Pijpen; Thee; roode-, rijnsche-, madera en champagne Wijn; Jenever; Conjac, en andere Goederen meer. (17570)

P. van Leeuwen

biedt te Koop:

Extra beste BOTER in 14 ℔ vaatjes; HAM; AARDAPPELEN; ROLPENS; WORST en SAUCIJSJES; ROOK- en PEKEL SPEK; STOKVISCH; MANS SCHOENEN à *f* 2, enz. (17571)

BIJ Wm. Meijer

is te bekomen:

Witlood; lijn-, patent- en genua Olie en Verfwaren; kisten Rijnsche en Roode Wijn; Roode Wijn per dozijn à *f* 5,50; Mans Schoenen *f* 3; Dranken en Likeuren; Thee; Broodsuiker; Specerijen; Sigaren; Eau de Cologne.

Blaauw Laken à *f* 6; Zwart dito à *f* 4; Kanten; Tulen; Neteldoeken; Boezelaars à *f* 1,50; Strooken à *f* 1,25; Doeken; Kreppen; Beaten; Ginghams; zwart en wit Engelsch Linnen; Dril; Calico's; Schotsch Batist; Dames Hoeden en Modewaren; Garen; Lint en Naaizij.

IJzerwaren; Spijkers en diverse Goederen meer. (16572)

J. H. Reijeg

biedt te Koop:

EXTRA BESTE BOTER in 14 ℔ vaatjes, en diverse andere GOEDEREN meer. (17572)

(17573) ☞ De VENDUEN, ten huize van den Heer J. J. G. SPILKER, zijn *nader* bepaald, op den 19 en 20 dezer, des namiddags om 4 uren.

Paramaribo, 16 April 1838.

Scheepstijdingen.

UITGEKLAARD.

Den 13den, het Schip Wilhelmina Frederica, Kapt. J. H. Bodeman; lading: 188 vaten Suiker, 45 balen schoone Katoen en 10 vaten Rijst.

Den 14den, het Schip Catharina, Kapt. H. R. Bakker; lading: 279 vaten Suiker, 15 balen Schoone Katoen, 1 baal Vuile Katoen en 21 balen Cacao. — Beide naar Amsterdam.

Mengelingen.

VOORHEEN EN THANS.

Voorheen, zoo wat om den tijd, dat *Frederik de groote* en *Maria Theresia*, leefden en *Ziethen* en *Laudon* het zwaard voerden; om dien tijd waren er nog vele menschen bevreesd voor spoken. Jonge knapen, die reeds eenig blijk van baard om den kin hadden, gingen des avonds [illegible] alleen, die [illegible] was, en deze nam altijd het licht mede. Die alleen, en zonder lantaarn, des nachts over het kerkhof durfde gaan, werd een waaghals genoemd, en zijn doen werd voor eene groote stoutmoedigheid, ja zelfs voor eene strafbare vermetelheid gehouden. Maar deze onze vreesachtige voorvaderen gingen met open oogen in den bloedigen slag, soms zonder aanvoerder, op den vijand los, en riepen tot elkander: »Sla dood, broêr! het gaat voor het vaderland." En als het gebeurde, dat een voornaam, maar onedelijk Heer, iets van hen verlangde, dat tegen pligt en goede zeden streed, dan schoten vlammen uit hunne oogen, dan staken zij hem daar een houtje voor en zeiden luid: »Neen!" En als een rijke en veelvermogende schurk het grootste woord voerde en een schelmstuk wilde uitvoeren, dan hielden zij hem de gebalde vuist voor den neus, en dat op helder lichten dag.

Jammer, dat de spoken verdwenen zijn! Wat was het goed, dat er in de provisiekamer en in den kelder, waarin de meiden wel eens rondsnuffelen en voor eenen goeden vriend soms eene flesch wijn op zijde zetten, een ding met gloeijende oogen en hoornen op het hoofd de wacht hield. De voorstelling van regt handelen en trouw zijn, is toch niet in staat, om de meiden altijd daarvan af te houden. Op menige kerkhoven en vooral op de wegen en paden, die op hetzelve uitloopen, is voor goed gewapende spoken, die zien willen, veel te doen en veel te verdrijven.

Voorheen waren de menschen zoo onnoozel, dat zij hun toekomstig lot uit de liniën van de hand en uit de speelkaarten wilden weten. Thans worden de laatsten in zoogenoemde beschaafde gezelschappen als eene aangename, den geest oefende bezigheid, aangemerkt en gebruikt, aan de kinderen geleerd en verder verspreid. Velen meenen zij ook uit den nood der tijdverdrijving helpen.

en menigeen gebruikt haar tegen zijnen zin, in gevaar. Ofschoon nu alle voorvaderen in de hand en in de kaarten gezien hebben, waren zij toch goede huisvaders, zij wachtten zich voor schulden, verzamelden zorgvuldig de verdiende en bespaarde stuivers tot guldens, wisselden dezelve vergenoegd voor daalders, driegulden en rijders, wikkelden ze dan in papiertjes en lapjes en legden den schat in de kist, opdat zij in de toekomst en in den tijd van nood iets ter redding hadden, en eenen moedwilligen bankroetier wilden zij op het kerkhof geen graf tusschen de rustplaatsen van eerlijke lieden geven. Wonderlijke menschen!

Wanneer die dwaze voorvaderen thans leefden, zouden zij bemerken, dat vele menschen noch in de hand, noch in den zak zien, wanneer zij geld uitgeven, om te berekenen, hoe het in de toekomst gaan zal. Er zijn vele lieden, die het schulden maken goed verstaan en knap uitoefenen, zoo lang nog iemand borgen wil, en niet eerder aan sparen denken, dan wanneer het te laat is en hen de schuldeischers overvallen. De ouden waren goede landkundigen; zij konden den bodem des akkers en tuins wel niet scheikundig onderzoeken, maar waren toch scheikundigen; zij lazen daarover geene boeken en hadden ook geen instituut bezocht, daar men het noodige konde leeren, om zulks te worden. Thans heeft men werken over de scheikunde, huishoudelijke instituten, in welke alle wetenschappen onderwezen worden en landbouwkundige gezelschappen in menigte, en mijn buurman, welke medelid van zulk een genootschap is, heeft mij wonderlijke dingen daarvan verteld. Van lieverlede, zegt hij, zijn zij alle tamelijk ver in de bespaeringskunst gevorderd. Voor drie jaren hadden zij in de eerste vergaderingen des gezelschaps, bij eene geheele en toch regt lange kaars, ten hoogste één snapje gedronken; thans kost het hun moeite, om het, met een klein eindje licht, bij eene gansche flesch zeer duren wijn te laten berusten.

Hoe veranderen toch de tijden!

Stijf en sterk geloofden in den ouden tijd velen, dat men door sympathie eenen vijand, al bevond hij zich ook in Amerika of in de Oost-Indië, zugpijn konde veroorzaken, door deszelfs achtergebleven rok duchtig te kloppen, en wanneer de kerel werkelijk niets deugde, iemand bedrogen had, en met een anders geld de wijde wereld ingeloopen was, dan dacht men met afgrijzen aan hem, en zijnen naam mogt men haast niet hooren noemen. Met den redelijken buurman daarentegen, vooral wanneer hij te gelijk vriend was, deelden de ouden vreugde en leed. Tegen lasteraars verdedigden zij hem krachtig, en lieten het niet bij zwijgen en schouders ophalen wanneer eene kwaadsprekende tong den vriend iets verachtelijks aanwreef, of zijne eer bezoedelde. Huis en goed van den vriend beschermden zij getrouw, en zij geloofden, dat de menschen voor elkander leefden, en hierdoor aller welzijn bevorderd werd.

De raad, welke zij aan hunne vrienden gaven, werd eerst rijpelijk overdacht en gewegen, opdat dezelve hem geene schade mogt berokkenen, en in woord en daad waren zij jegens ieder opregt. Krachtig en spoedig stonden de ouden den vriend bij in nood, eer hij dieper zonk en alle hulp nutteloos was. En de vriend handelde insgelijks.

Van eene soort van sympathie van zekere personen, van de overeenstemming in vele hunner denkbeelden, en van de bemoeijing om dezelve overeenstemmend te maken, wilden zij in het geheel niets weten, indien het rigtsnoer der ware eer, der onveranderlijke trouw en der onbevlekte zeden, daarbij niet in aanmerking kwam. En wanneer zulk eene sympathie ook met schoone woorden bestempeld werd, noemden zij het echter ijdel gesnap, domme malligheid, en liever wilden zij voor onbeschaafde menschen gehouden worden, dan voor dezulke, die eene slechte zaak billijken konden, welke schande en wanorde in de huisgezinnen, slechte kindertucht en verderf in dezelve veroorzaken. Ouden, namelijk van den ouden tijd, hadden het wonderlijk geloof, dat jonge lieden veel moesten hooren, eene zaak regt en duchtig in den grond leeren, in de eenzaamheid over het geleerde nadenken en dat zij eerst veel ondervonden moesten hebben, om overal het woord te kunnen voeren. Zij, namelijk de ouden, waren van oordeel, dat een jonge borst eerst eenige jaren den baard moest afgenomen zijn, en herhaalde malen het hoofd behoorde gewasschen te hebben, eer hij over iets zijn oordeel mogt vellen, en zij meenden, dat men met een glad en klaar hoofd beter door de wereld konde komen, dan met een plomp en ongevormd. Anderen in de rede te vallen, en het voornaamste woord te hebben, stonden zij zich zelven niet toe; en hoe zouden zij het dan de jongelingen veroorloven kunnen.

De barbier mogt alle nieuws vertellen, en de schoolmeester, die de nieuwspapieren las, van vrede en oorlog en hooge magten spreken, maar wilde een jongeling verhalen, wat er in de stad gebeurd was, dan oordeelden de ouden, dat hem den vrouwenrok paste, en dat het alleen aan de waschvrouwen voegde, om stadsvertelseltjes verder onder de menschen te brengen. Het redeneren der jonge borsten over staatkundige aangelegenheden, en over de stads regering werd voor neuswijsheid gehouden.

Hoe veranderen toch de tijden!

Ofschoon de ouden meer hielden van verstaan en uitoefenen, dan alleen van weten, zag het met de schoone kunsten bij hen zeer eigenaardig uit. De jonge dochters konden vlas ongemeen fijn spinnen, linnengoed voordeelig snijden, zuiver naaijen, netjes breijen, goed wasschen, den tuin, de keuken en de huishouding rein en net in orde houden, eenen onschuldigen *menuet* dansen, en eenen lafaard, die haar met zouteloos gesnap lastig viel, afwijzen of hem den rug toedraaijen; maar zij konden niet op het klavier spelen, niet kunstmatig zingen, waren in het schrijven onervaren, en minnebrieven schreven zij dus niet. Niet alleen de meisjes verwaarloosden het schrijven, neen! wanneer een schout van het dorp met drie sierlijke kruisjes eene akte onderteekenen zoude, riep hij de aanwezende boeren toe: »Stil daar, kerels! dat ik mij niet verschrijve!" Zoo weinig was deze ambtman de pen magtig. En in eene stad schreef een zeker burger, die al redelijk beschaafd was, altijd zijne bediening met de woorden *Kerkekster*.

Maar de goede ouden sneden hunne inkomsten en uitgaven zorgvuldig in den kerfstok, en hadden zelden eene nul in den zak, handslag was bij hen zoo goed, als eene notariële koopakte, twisten en processen over het *mijn* en *dijn* vermeden zij, en de landman zwoer, dat hij eerder een nieuw wagenrad zoude verbreken, dan bij de advocaten raad te vragen of iets schriftelijks door hen te laten opstellen, en dat was gewis eenen duren eed.

Onze leesgezelschappen en leesbibliotheken zouden het toen slecht gehad hebben, zij hadden stellig bankroet gegaan. Daar men den tijd met werken doorbragt, las men nooit voor tijdverdrijf, en men leerde door de ondervinding. Velen waren in het lezen nog niet ver gevorderd; of men de eene lettergreep van een woord harder moest uitspreken dan de andere, daarvan wisten zij niets. Zij spraken echter vrank en vrij en verstandig met vriend en vijand, en gaven somtijds aan hunne woorden eenen bijzonderen nadruk.

Maar onder de kloeke ouden waren vele met magt en kernspreuken zeer vertrouwd en goed bekend, door welke zij leerden regt Christelijk vroom en met eere in de wereld te leven, en moedig en getroost in nood en dood te verkeeren. Hunne goede daden werden niet door luide woorden bekend gemaakt, maar hun binnenste was goed en edel, en aan daden van echte menschenliefde was hun leven rijk. Ook hadden de ouden vele heerlijke liederen, welke vertrouwen op God, hoop en levensvreugde in het hart aankweekten, en welke de jongelingen en dochters van buiten konden zingen, en daardoor zelf anderen in het geloof versterkten.

Hoe veranderen toch de tijden!

TER WAARSCHUWING VAN PLEITZIEKEN.

In Engeland liepen onlangs eenige schapen op het erf van een' pachter, en vernielden er eenige appelboomen. De schade werd begroot op een guinje (*ƒ* 12-60); maar de man eischte 30 (*Eng.*) schellingen (*ƒ* 18-00). De eigenaar dier schapen weigerde dezelve, en bragt de zaak voor het Hof van het Graafschap. Zij werd naar dat van 's Konings bank verwezen, waar een bewijs werd afgegeven tegen den pachter voor 7 guinjes (*ƒ* 88-60), en voor de loopende onkosten a 127 pond st. (*ƒ* 1524). Zijne meubelen werden daarvoor in beslag genomen, en verkocht voor 70 pond st. (*ƒ* 840). Daarenboven beliepen de onkosten van de getuigen, welke hij voor de Assises had doen dagvaarden, en die van zijnen Procureur, voor de eersten à 19 pond st. (*ƒ*228), en voor den laatsten a 70 pond st. (*ƒ*840). Voeg hierbij, dat de pachter, ten einde zich naar de gevangenis van 's Konings bank, waar hij thans in hechtenis zit, te begeven, verpligt geweest is, eene reis van 150 mijlen af te leggen!

ONWILLEKEURIGE LOFSPRAAK.

Gainsborough schilderde het portret van *Garrick*; maar het was hem niet mogelijk, de gelijkenis te treffen. Vervl. . . . . . kerel!" riep hij eindelijk onverduldig uit: »hij neemt de gelijkenis aan van iedereen, maar heeft niet één trek van zich zelven!"

Hoe hooger de boom is, zoo veel te eer treft hem de storm; het moesplantje wordt door zijne kleinheid gespaard. Hoe hooger de klok hangt, des te verder klinkt haar geluid. In het nederige en verborgene vergeet men u ligt met al uwe behoeften en gebreken. Staat gij daarentegen hoog, dan hoort men beneden dadelijk, of uwe klok eene barst of uw gezigt een vlekje ontvangen heeft. Zijt gij dan hoog verheven en vallen dus uwe gebreken ligt in het oog, houdt dan op u zelven des te naauwkeuriger de wacht. Op welke plaats gij u moogt bevinden, zorg altijd, dat uw wandel een schoon beeld, en uw leven een welklinkend geluid geve.

Stand der Maan.

1	*April*	EERSTE KWARTIER.
10	»	VOLLE MAAN.
17	»	LAATSTE KWARTIER.
24	»	NIEUWE MAAN.

Watergetijen.

		Hoog Water.		*Laag Water.*
18	WOENSDAG.	*'s mor.* 12-51	*'s av.*	6-51
19	DONDERDAG.	» 1-42	»	7-42
20	VRIJDAG.	» 2-33	»	8-33
21	ZATURDAG.	» 3-24	»	9-24

Ter Drukkerij van GEZUSTERS SERRES.